

Englands distriktsfængsler.

Af FR. STUCKENBERG.

Tidsskriftet har i første bind, side 332 meddelt et uddrag af lov af 12 Juli 1877, som er trådt i kraft 1 April 78, om fængslerne i England. Tilsvarende love ere udgæede for Scotland og Irland. Disse love vedrøre alene distriktsfængslerne i grevskaberne og byerne, som foruden straffefanger, der ere dømte til *to år og derunder*, tillige modtage gældsarrestanter og andre, ikke kriminelle fanger. Straffefanger dømte til *fem år og derover*¹⁾ anbringes derimod i de centrale fængsler (*convict prisons*), hvoraf der i England findes tretten, som allerede længe have været underlagt indenrigsministeriet (*Home Office*). Foruden de ovennævnte distriktsfængsler findes et antal detentionslokaler (*House of correction*), hvoraf der i Irland omtrent er hundrede, men derimod meget få i England og Scotland.

Distriktsfængslerne (*goal-prison*) bestyredes hidtil af de distrikter, hvortil de hørte og hvori de lå. Heraf var der

¹⁾ Den engelske straffelovgivning har ingen straffetid på tre eller fire år.

efterhånden opstået en forskelligartethed i ordning, der ikke blot i mange henseender var uretfærdig men tillige medførte unødvendige og forholdsvis overflødige bekostninger, store forskelligheder i beskæftigelse, kost, bestyrelse m. m. Den årlige arbejdsfortjeneste på en fange regnedes således gennemsnitlig i et fængsel til 396 kr., i andre til 10 kr. ja selv kun til 5 kr. På lignende måde beløb den årlige gennemsnitsudgift for en fange sig fra 288 kr. til 1440, 1678 og endog til 2322 kr. Ved disse meget afvigende indtægter og udgifter have selvfølgelig de mange meget korte¹⁾ straffe spillet en rolle, ligesom også det ofte meget ringe antal af fanger, der igennem et år havde ophold i flere af fængslerne, har haft indflydelse på de uforholdsmæssig store udgifter. Der fandtes således fængsler, som i gennemsnit ikke havde 6 fanger året rundt. I Irland var der i gennemsnit en embedsmand til tre fanger.

Af det foregående er det let forståeligt, hvad hensigten har været og er med lovene af 1877. Man har villet bringe orden, ensartethed og forstandighed ind i ledelsen af distriktsfængslerne. Dertil har der kun været den vej, man er gået, at underlægge dem indenrigsministeriet, som ordner deres ledelse ved en fængselskommission. At denne centrale bestyrelse, i spidsen for hvilken DU CANE, direktøren for Englands fængselsvæsen, står, har grebet stærkt ind i de lokale forhold, følger af disses forskelligartede natur. At der derved, så længe indtil forholdene efterhånden ordne sig, kan opstå misnøje på enkelte steder, dårligt samarbejde med de ved lovene indsatte tilsynskomiteer ja selv misligheder er jo let tænkeligt. Mangen fredsdommer har med stor forkærlighed været knyttet til disse fængsels bestyrelse, som

¹⁾ Howard Selskabets sekretær, W. TALLACK, efter hvis artikel om Englands fængsler i *Bul. de la Soc. gén. des Pris.* 1878 no. 8 de ovenanførte tal ere tagne, beretter således, at han i October 1877 traf i et fængsel en kone, som den 150 gang afsonede en kort straf.

nu er lagt i andre hænder, og derved er hans tidligere indflydelse indskrænket. De engelske blade indeholde derfor hyppigt beretninger og udtalelser, der søge at påpege misligheder ved den ny ordning. Således genlyder klagen over, at tilsynskomiteernes indflydelse er ingen, at de tilsidesættes af fængselsbestyrerne og at deres klager til indenrigsministeriet ikke besvares. *Daily Chronicle* af 5 Debr. 78 indeholder beretningen om forhøret i anledning af en fanges død i *Coldbathfields* fængsel, som er det største i London. I dette forhør fremhæver tilsynskomiteen disse ovennævnte klager, og juryens erklæring går ud på, at fangen, som var brystsvag, er død ved overdreven og gentagen straf på vand og brød, som er befalet af fængslets direktør med lægens bifald, og at al slags gentagen straf ene kan iværksættes efter tilsynskomiteens billigelse. Ved denne sag oplyses tillige, at dødsårsagerne til de forekommende dødsfald i *Coldbathfields* fængsel have i de sidste tre år for mere end 60 pct. været en eller anden akut lungeaffektion, og at det hele antal, med få undtagelser, foreløbig en kort tid har været anvendt ved strengt arbejde (hard labour). *Manchester Guardian* af 7 Januar d. å. bringer en meddelelse om rettens fjerdingårs session i *Salford*. Tilsynskomiteen fremlagde en rapport, som var en formelig klage, der var indgivet til statssekretæren. Ved samme lejlighed omtaltes, at DU CANE havde villet besøge fængslet men var bleven afvist, fordi man ikke kendte ham. Portneren, som ikke vilde lade sig fratage nøglerne, og som havde handlet efter sit reglement, blev ved en skriftlig ordre tilkendt en straf, hvilken dog senere mundlig tilbagekaldtes.

Ifølge *The Evening Standard* er der i April d. å. i London afholdt et talrig besøgt møde af medlemmer af tilsynskomiteerne ved distriktsfængslerne for at diskutere resultaterne af loven om distriktsfængslerne af 1877. En dommer i Clerkenwell nedlagde protest imod mødet som unødvendigt. Diskussionen drejede sig også her om util-

fredsheden med tilsynskomiteernes stilling og deres ringe indflydelse. Formanden for mødet tog anledning til at udtale, at der uden tvivl havde været megen spænding (*a great deal of friction*), men man måtte gøre sit bedste for at gøre sagens udvikling mere jevn. Tilsynskomiteerne stod nu mellem fangen og fængselskommissionen og måtte betragtes som en slags beskytter af fangen ligeoverfor staten. At tilsynskomiteernes myndighed fik et større område var vistnok ønskeligt. Et vidnesbyrd om iveren, hvormed striden føres, er ligesom beretningen, som foran er omtalt, om Du CANES besøg ved et fængsel, en oplysning, som fremkom ved mødet, om umuligheden af at få leveret til brug ved et fængsel seks blå blyanter og seks almanaker, efterat der var korresponderet om, hvortil de nævnte genstande skulde bruges.

Spectator, et af Londons mest upartiske og indflydelsesrigeste blade, skriver ved offentliggørelsen af nogle memoirer af en fange, som har været dømt til fem års fængsel: „Vogterne kunde drille dem, som de ikke holdt af, ved næsten hver dag at lade dem blive barberede eller ved at sætte folk med dannelse mellem de råeste mennesker; man lod dem tage piller eller amerikansk olie midt under deres måltid. Man forestille sig, hvad det vil sige at rejse sig, i det øjeblik man spiser kogt kød, for at tage en portion olie; eller for en person, som lider af akut rheumatisme, at klæde sig af i en gang, hvor vinden blæser igennem, og vente der i to timer på lægen!“ Skønt dette, der er anført efter samme foran nævnte artikel af W. TALLACK, ikke berører distriktsfængslerne, bliver det dog et bidrag til bedømmelsen af de fordringer på bedre opsyn og tilsyn i fængslerne samt adskillelse og en mere reel klassifikation af fangerne, som ofte vende tilbage, når penitentiære spørgsmål bringes på bane i England.

Trods de klager, der således af og til komme frem, synes det imidlertid i almindelighed erkendt, at lovene om distriktsfængslerne ved deres fuldstændige omordning af

fængslerne medføre betydelige fremskridt navnlig i retning af større økonomi ved nedlæggelsen af mange små fængsler, ved ensartet ledelse, ved større orden i regnskabsføring og ved en forstandigere anvendelse af arbejdskraften. Den af *the Commissioners of prisons* i Juli 1878 afgivne første rapport meddeler adskillige oplysninger dels om tilstanden, da loven trådte i kraft, dels om de forandringer, der alt ere foretagne eller tilstræbes. Således oplyses, at distriktsfængslernes antal i *England og Wales* i 1779 var 244 med 4379 individer. I 1834 var antallet vokset til 256 men er derefter i årenes løb formindsket, så at det d. 31 Aug. 1878 udgjorde 69, hvis befolkning i Juli 78 var 21030. Fængselskommissionen håber desuden at kunne komme så vidt, at visse fængsler kunne blive bestemte for visse kategorier, således at kvindefanger samles for sig i enkelte fængsler, soldater og matroser, som ere dømt ved krigsretterne, i andre, ligeledes fanger med korte straffe i visse fængsler i distrikterne.

Ved denne ordning venter man tillige at blive istand til at finde passende arbejder for de forskellige fangekategorier. Det vil erindres, at arbejdsfortjenesten, som foran anført, var meget forskellig i de forskellige fængsler og i nogle endogså forsvindende. Dette bliver forståeligere, når det oplyses, at næsten 10000 fanger beskæftigedes med måtteffetning, hvorved man tillige skabte en ruinerende konkurrence for de 3000 fri mennesker, der ernærede sig ved samme industri. At nogen løsladt fange skulde kunne ernære sig derved, blev på denne måde også udelukket. En komite, som blev nedsat for at udtale sig om regnskabsvæsenet og arbejdsvirksomheden, har i sin rapport foreslået, at arbejdskraften i fængslerne anvendes fornemlig til disses eget behov og til arbejder for staten. Den anbefaler tillige, at kontrakter afsluttes med entreprenører, som levere råstofferne og betale arbejds løn for det udførte arbejde. Hvad salg af arbejde angår, er rapporten imod alt arbejde efter ordre og imod al detailsalg ved agenter og mellem-

mænd. Den angiver endelig, hvilke fængsler der særlig synes ved deres beliggenhed at egne sig til bestemte industrigrene.

Fængselskommissionens rapport nævner også bestræbelser for at give passende reglementer for behandlingen af varetægtsarrestanter, gældsarrestanter og folk, der ere indsatte for slet opførsel, idet den dog gør opmærksom på vanskelighederne, der i så henseende gøre sig gældende ligeoverfor den sidst nævnte kategori, som indbefatter meget forskelligartede forseelser.

Fængslernes embedsmænd og opsyn har hidtil været meget forskelligt lønnet. Ved nogle fængsler have sportler spillet en ikke ringe rolle. Disse forhold ere ordnede efter bestemte ensartede regler, som meddeles i rapporten. Den samme uensartethed gælder fangernes bospisning. Også denne er efter rapporten ordnet ved et almindelig gældende spisereglement, ligesom ny leverancekontrakter ere afsluttede.

Spisereglementet skelner mellem fire slags kost, som retter sig efter fangens ophold i fængslet, således at den første klasse gælder for syv dage, hvis straffetidens varighed er indtil en måned. Anden klasse gælder for højst en måned, hvis straffen varer indtil fire måneder, tredje klasse for fire måneder ved en straffetid udover fire måneder og fjerde klasse for resten af straffetiden over fire måneder. Kosten i første klasse er brød morgen og aften, grød til middag. I anden klasse gives brød og havresuppe morgen og aften, til middag, vekslende, fedtbudding, kartofler eller suppe alt med brød til. Tredie classes kost består af brød og havresuppe morgen og aften. Til middag gives afvekslende fedtbudding, kogt kød uden ben eller suppe, alt med kartofler og brød til. Fjerde classes kost er den samme som tredies, men der gives større kvantiteter. Kødet kan ombyttes med flæsk, salt kød og fersk eller salt fisk, ligesom kartoflerne kunne erstattes ved roer, gulerødder, porrer eller ris. Som straffekost er indført vand og brød samt grøddiæt.

Loven af 1877 bestemmer, at strengt arbejde af første klasse i de første tre måneder af straffetiden kan afkortes til en måned. Ved udførelsen af denne bestemmelse har man etableret et progressiv system, hvorom det hedder i fængselskommissionens rapport: „Vi have bestræbt os for ved indførelsen af et sådant system at sørge for, at den disciplinens strengthed, som enhver fange vil blive underkastet, trin for trin er lagt i dennes egen hånd. Idet han begynder med den strengeste disciplin og det hårdeste og mindst adspredende arbejde, må han gennemgå fire grader, som medføre visse begunstigelser eller ophævelsen af visse disciplinære forholdsregler. Disse grader opnås kun ved udførelsen af et vist kvantum arbejde, og dårlig opførsel forhindrer oprykningen eller foranlediger nedsættelse i en lavere grad. Mængden af arbejdet, som vil blive pålagt i så vid udstrækning som mulig, vil blive godtgjort ved tegn (*marks*). Et vist antal af disse vil blive fordret som kvalifikation for oprykning i en højere klasse, og vil blive fradraget ved nedrykning for slet opførsel. I hver klasse, undtagen den første, kan gives en ringe pengebelønning, som i visse tilfælde, når fangens arbejde er af særlig betydning for det offentlige, kan forøges dog ikke udover 2 £ sterling. Vi håbe, at fængselsbestyrerne ved dette system skulle blive istand til at fremme disciplin, flid og god orden i fængslerne uden at behøve at ty til strengere straffemidler.“

Denne klasseinddeling har altså efter det ovenanførte ikke blot betydning ved tildeling eller fratagelse af et vist antal tegn; men dens klasser medføre tillige andre goder eller onder i behandlingen, og iblandt disse må benyttelsen af en *træbriks* som leje nævnes. Om denne udtaler rapporten: „Da bestemmelserne om benyttelsen af træbriksen have tildraget sig megen opmærksomhed, som om dette straffemiddel var indført ved loven af 1877, må det fremhæves, at træbriksen blev anbefalet af en komite i overhuset i 1863. . . . Den blev almindelig benyttet næsten i alle Englands fængsler før 1 April 1878 og i nogle endogså

for længere tidsrum, end loven af 1877 bestemmer. I praksis var dens anvendelse i forskellige fængsler forskellig ligeoverfor kvinder og børn; men et stort antal gjorde i så henseende ingen stor forskel på kvinder og mænd, og der kendes ingen uheldige følger deraf, medens de officielle rapporter vise, at de lokale autoriteter fandt megen fordel ved anvendelsen af træbriksen for begge køn.“

Udførelsen af det progressive system sker efter følgende hovedbestemmelser:

Fangen skal blive istand til at tjene otte, syv eller seks mærker hver dag i forhold til arbejdet, han leverer, og for søndagen tilstås ham mærker i forhold til den foregående uges arbejde.

Hver fange skal gennemgå fire klasser eller såmange, som hans straffetid tillader. Han skal blive i hver af de tre første klasser, til han har tjent 224 mærker i hver af dem, og i den fjerde resten af straffetiden. Er denne 28 dage eller kortere, bliver fangen hele tiden i første klasse.

Ved slet opførsel eller uopmærksomhed mistes den fortjente belønning eller den, som kan blive fortjent, en højere classes fordele, eller fangen forbliver i den klasse han er i, indtil han har fortjent et tillægsantal af mærker. Ingen af disse straffe skal fritage fangen for nogen anden straf, som han har forskyldt ved brud på fængslets regulativer.

Fangen i første klasse skal tilbringe 10 timer daglig i streng ensomhed ved første classes hårdt arbejde; således beskæftiges han 6 til 8 timer ved et drivhjul, trædehjulet eller lignende. Han skal sove på en træbriks uden madrasse og fortjener ingen belønning. I anden klasse har han i den første måned af straffetiden samme arbejde som i første klasse og derefter anden classes hårdt arbejde, sover to nætter ugenlig på en træbriks uden madrasse, de andre nætter med madrasse, får skoleundervisning, har skolebøger i cellen og kan fortjene en belønning ikke udover 1 shilling. Denne belønning må for fanger, hvis straffetid ikke er lang nok til i denne klasse at tjene 224 mærker, beregnes til

1 pence (*d*) for hver 20 fortjente mærker. I tredje klasse gives hårdt arbejde af anden klasse, kun én nat ugenlig soves uden madrasse, skoleundervisning, skolebøger og underholdende bøger haves i cellen. Belønningen må ikke overstige 1 sh. 6 d. og regnes, hvis straffetidens længde hindrer fangen i at tjene 224 mærker i denne klasse, til 1 d. for hver 12 fortjente mærker. Fangen i fjerde klasse foretrakkes til betroet arbejde i fængslets tjeneste, sover altid på madrasse, har skoleundervisning, skole- og underholdende bøger i cellen, kan modtage og skrive breve og få besøg i 20 minutter. Belønningen må ikke overstige 2 sh. og beregnes i samme tilfælde som i de andre klasser til 1 d. for hver 10 fortjente mærker. Hvis straffetiden er lang nok til at tjene mere end 4×224 mærker, beregnes belønningen på samme måde, dog må den ikke overstige 10 sh. For arbejde af særlig betydning for det offentlige kan belønningen forhøjes dog ikke over 2 £ sterling.

Træbriksen kan kun anvendes hos dømte kriminelle fanger.

Med hensyn til benyttelsen af tegn eller mærker som grundlag for oprykning i en højere klasse må det bemærkes, at man derved giver fangen et ligesom mere håndgribeligt vidnesbyrd om hans egen færd og opførsel, som han selv kan holde regnskab med, og at man derved undgår at fangen forudsætter personlig uvillie eller uretfærdighed, når han ikke rykkes op, hvad der i sådanne forhold lettere hænder, hvor opholdet i klasse er sat til en bestemt tid.

Hvad den religiøse opdragelse angår, så er der med stor omhu sørget for denne ved alle engelske fængsler og det samme gælder den profane undervisning i de centrale fængsler, hvor der findes fortræffelige biblioteker. Derimod have distriktsfængslerne været meget forskelligt stillede med hensyn til denne undervisning. I nogle fængsler har man, når fangen opholdt sig der nogle måneder, bestræbt sig for at give ham såmeget undervisning som mulig i læsning, skrivning og regning, og dette har haft sin betydning, fordi største-

delen af fangerne ved indsættelsen vare uvidende. En væsentlig hindring er imidlertid de meget kortvarige straffe. Af fangerne i distriktsfængslerne tilbringe 75 pct. ikke over tre måneder i fængslet, og i den tid kan fangen selvfølgelig hverken få noget væsentligt udbytte af undervisningen, ligesålidt som han kan lære et håndværk. Derfor vil også den i den forannævnte anden klasse bestemte skoleundervisning ikke få nogen betydning sålænge de meget korte straffetider bibeholdes.

Hvormegen indflydelse den indførte progression i straffen vil få på fangernes forbedring, må blive tvivlsomt, når størstedelen af dem underkastes meget korte og ofte gentagne straffe. At den vil være et stærkt disciplinerende moment i straffen, synes der derimod ikke at kunne næres tvivl om, og forsåvidt som det afskrækkende moment i straffen ene kan have nogen betydning som afværgende gentagelse af forbrydelsen, har man ganske vist gjort straffens begyndelse og første forløb så extensiv trykkende, hvad ophold, kost, arbejde m. m. angår, og så lidet adspredende, at man i så henseende må kunne vente gode resultater.

Muligt vil loven få en vistnok mindre heldig betydning for patronageselskaberne. En indtægt for disse vare den lokale administrations tilskud efter forslag af de fredsdommere, der kontrollerede fængslerne. Disse tilskud udgjorde i 1877: 27378 kr. Fra 1 April til 1 Debr. 1878 have de kun udgjort 4824 kr. Der er i hvert tilfælde grund til at mene, at disse dommers forandrede stilling til fængslerne, som foran er berørt, spiller en rolle med i disse, netop siden lovens ikrafttræden, stærkt formindskede tilskud.

At den ny ordning betegner en hel omvæltning i distriktsfængslernes organisation og ledelse, vil fremgå af det foregående, idet intet enemærke på den penitentiarer sags område er blevet uberørt ved den. At den får betydning for fængslerne og fængselsvæsenet ligger allerede i den mere ordnede tilstand, som den har medført; hvor stor betydningen vil blive, må derimod afhænge af udførelsen.
